

bliver henholdsvis 120, 90 og 60 Kr., dog saadan, at Beløbene for samlevende Ægtefolk forhøjes med 50 pCt.

Det er de væsentligste Ændringer, Landstinget har vedtaget, og jeg skal anbefale det høje Ting at stemme for Flertallets Indstilling og vedtage Lovforslaget i den Affattelse, det nu har faaet i Landstinget.

Holger Larsen: Som den ærede Ordfører for Flertallet har gjort opmærksom paa, er de Ændringer, som det andet høje Ting har indsat i Lovforslaget, ikke af den Art, at de forrykker dets Karakter. Jeg maa derfor vedblivende, saaledes som da Lovforslaget sidst var til Behandling her i dette høje Ting, anbefale Tingets Medlemmer at stemme imod det.

Holdgaard: Da de Ændringer, der er indført i Lovforslaget i det andet høje Ting, efter vor Mening ikke er Forbedringer af det, maa vor Stilling selvsagt være den samme som før, hvorfor jeg maa anbefale, at man stemmer imod Flertallets Indstilling.

Holstein: Jeg vil gerne have Lov til at fremsætte nogle almindelige Bemærkninger om dette Lovforslag, inden dets Skæbne definitivt afgøres her i Salem.

Den Aldersrentereform, som den forrige Venstregering gennemførte i 1922, blev, som det vil erindres, gjort til Lov under enstemmig Protest fra hele det sønderjydske Venstre og under indtrængende Advarsler baade fra et Mindretal af Konservativer og fra et Mindretal af Venstremænd her i Tinget, blandt hvilke først og fremmest fortjener at nævnes afdøde Folketingsmand Jensen (Flø). Næst Militærforliget og Landmandsbankordningerne betegner denne Reform utvivlsomt det vanskeligst oprettelige Fejlgreb, som det forrige Venstreministerium har sat Navn under. At Advarslerne i 1922 baade fra et socialt og fra et finansielt Synspunkt var beføjede, fremgaar med tilstrækkelig Tydelighed saavel af de gentagne Bestræbelser bagefter for at raade Bod paa Reformens sociale Ubilligheder som af det nu foretagne Skridt til at begrænse dens finansielle Bekostelighed. Det offentliges Udgifter til den gamle Alderdomsforsørgelse laa som bekendt i de sidste Inflationsaar omkring 60 Mill. Kr., de nuværende Udgifter til Aldersrenten er med Parikronen godt 10 Mill. Kr. større. I 1922 forringede man af finansielle Grunde, idet Loven ellers vilde blive økonomisk uoverkommelig, Kaarene for de ringest stillede gamle, for at de lidt

bedre stillede af sociale Grunde kunde komme ind i Rentenydernes Kreds. I Aar forringer man af finansielle Grunde Kaarene for de lidt bedre stillede, idet man samtidig raader Bod paa den sociale Ubillighed, der er blevet udvist mod de ringest stillede.

Den Vilkaarlighed og Usikkerhed, som de gamle saaledes har været Genstand for under Venstres nyeste Æra, staar neppe synderligt tilbage for Tilstanden under Højres Understøttelsesordning.

Partiet Venstre er jo imidlertid et lykkeligt Parti. Det har paa den ene Side Frejdighed nok til at opretholde den Paa-stand, at det store sociale Fremskridt, som Loven af 1922 betyder, er dette, at nu er der ikke længer Tale om en Forsørgelse af de gamle som en offentlig Naadesakt, nu er Omfanget af de gamles Understøttelse ikke mere en Skønssag fra Statens Side, nu har de faaet en Ret overfor det offentlige, som ikke vilkaarligt kan forandres. Og paa den anden Side hævder man med ikke mindre Frejdighed, at den rentenydendes Rente frit kan forandres efter Statsmagtens Fordogt-befindende, thi her er ikke Tale om en Renteret, men om en Forsørgelse, hvis Størrelse og Betingelser helt og holdent bestemmes af Statsmagtens Skøn.

I Betragtning af den Usikkerhed, som de gamle siden 1922 har været udsat for fra Statsmagtens Side, i Betragtning af den Forringelse af Menigmands personlige Selvhædvelsesvillie, af den iøjnefaldende Demoralisation af de mindre bemidlede Borgeres Familiebevidsthed og sociale Ansvarsfølelse, som har været denne liberale Socialreformers usvigeligt sikre Symptomer, vil det neppe kunne paastaas, at de Politikere havde Uret, som i 1922 mente, at det var bedre at blive ved det offentliges Skøn — det Skøn, som dog faktisk stadig florerer —, indtil man havde fundet en socialt tilfredsstillende og finansielt overkommelig Form for Forsikring. Hvis det kommunale Skøn var ved at sprænge den gamle Lovs finansielle Forudsætninger, saa var det jo — om jeg maa anvende den højtærede Indenrigsministers Udtryk under nærværende Forslags første Behandling — meget vel forligt at „lægge Laag over Skønnet“ paa lignende Maade som sket i Loven om Brændselshjælp til de gamle.

Langt vanskeligere er det herefterdags at finde en passende Form for Forsikring. Men paa den anden Side er en saadan Reform af sociale Grunde utvivlsomt saa ønskelig, at heller ikke det foreliggende Lovforslags Vedtagelse burde blive en Sovepude for Bestræbelserne for i det mindste